

Εκδότης — Διευθυντής
Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ
15 Ιουλίου 1979
Τιμή Φύλλου δρχ. 5
Έτος 3ο Αριθ. φύλλου 35
Ηράκλειον 1866, αριθ. 110

ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΒΙΑΝΝΙΤΩΝ

Στις 29 'Ιουλίου

ΝΑ ΣΥΝΑΝΤΗΘΟΥΜΕ ΟΛΟΙ ΣΤΗ ΒΙΑΝΝΟ

Όπως γράψαμε και στο προηγούμενο φύλλο μας, αποφασίστηκε η οργάνωση πολιτιστικής εκδήλωσης στη Βιάννο και συγκροτήθηκε η Οργανωτική Επιτροπή. Όλα προχωρούν μεθοδικά και με γρήγορο ρυθμό ώστε να κερδηθεί ο χρόνος που χάθηκε για τήν προετοιμασία. Όλα δείχνουν πώς η επαρχία μας από τη μία άκρη της τήν άλλη, από το Χόντρο ως τη Σύμη και το Συκολόγο, θα ζήσει μία ξεχωριστή μέρα. Μία μέρα βίαννιτική. Μία μέρα που θα φέρει σε στενή επαφή το παλιό με το καινούργιο, το χθές με το σήμερα, και θα ζωντανέψει το γόνιμο παρελθόν, με τις διάφορες αναμνήσεις. Αναμνήσεις που διδάσκουν. Αναμνήσεις που γίνονται οδηγίοι, για νέες προσπάθειες, για τήν διατήρηση ό,τι πιο εκλεκτού μός άφησαν κληρονομία οι πρόγονοί μας και τήν αξιοποίησή τους με μέλλον. Θα δοθεί η ευκαιρία ανά κλέψον μία μέρα του Χάρου» οι Βιαν-

νίτες και μαζί τους όσοι στις 29 Ιουλίου θ' αποφασίσουν να επισκεφτούν τη Βιάννο. Θα δοθεί η ευκαιρία σ' όλους τους Βιαννίτες που ζούν κάτω από τήν βιαννίτικη ουρανό, πίνουν νερό από τήν ίδιες πηγές, πατούν τήν ίδια χώματα, να πιαστούν στον ίδιο κύκλο του Χάρου και να χορέψουν μαζί τήν ίδιους χορούς, να τραγουδήσουν τήν ίδιες μαντινάδες, σάν και παλιά οι γεροντότεροι απ' όσους ζούν ή κ' άλλοι που μός έφυγαν. Θα δοθεί η ευκαιρία να ξαναζήσει η Βιάννος, έστω και μία μέρα, τήν αξέχαστη εποχή που ο συνεπαρχιώτης κ. Στέφανος Παπαγιαννάκης είχε τήν καλοσύνη να μός υπενθυμίσει στή προηγούμενα φύλλα τών Β.Ν. Τότε που ο Προδευτικός Όμιλος Βιάννου «Φεραίο» αγκάλιαζε όλους τούς νέους τής εποχής σε αρμονική συνεργασία για τήν καλή τής επαρχίας. Αρμονική συνεργασία όλων, χωρίς καμιά

διάκριση, κοινωνική, πολιτική ή ιδεολογική τοποθέτηση. Θα δοθεί η ευκαιρία για μία ακόμη φορά να φανεί πώς μία στενή συνεργασία όλων τών παραγόντων τής Επαρχίας δημιουργεί τήν καλύτερη προϋπόθεση για τήν επιτυχία τής προσπάθειας που αναλαμβάνεται. Θα δοθεί η ευκαιρία να φανεί πώς με τέτοιες προσπάθειες δέν προβάλλονται άτομα, δέν προβάλλονται ομάδες ατόμων. Προβάλλεται ο τόπος, προβάλλεται τήν σύνολο τών Βιαννιτών όπου κ' αν βρίσκονται, όποιοι κ' αν είναι, προβάλλεται η Επαρχία. Έτσι ξεπηδά τήν χρέος όλων να βοηθήσουν με μεγάλο ζήλο για τήν επιτυχία προπαθειών γενικού ενδιαφέροντος. Θα δοθεί ακόμη η ευκαιρία να φανεί πώς η συνεργασία τών Βιαννιτών, χωρίς καμιά

νο με οποιαδήποτε ονομασία. Σύλλογος ή σωματείο ή όμιλος, πού με τήν συνεργασία όλων τών παραγόντων να προχωρήσει στήν οργάνωση μίας σειράς από πολιτιστικές εκδηλώσεις, ομίλεις, θεατρικές παραστάσεις και ό,τι άλλο συμβάλλει στήν πνευματικό και γενικότερα πολιτιστικό ανέβασμα του τόπου μας. Σ' αυτή τήν εκδήλωση καλούμαστε όλοι οι Βιαννίτες να συμβάλουμε με όλη μας τήν δύναμη, να παρουσιάσει όσο γίνεται πιο έντονα ό,τι βιαννίτικο υπάρχει σ' όλες τήν εκδηλώσεις τής ζωής. Στό σπύτι, με τήν πολύπλευρη απασχόληση τών Βιαννιτών, στήν αργαστήρι, στήν βελονάκι, στή βελόνα, στήν κουζίνα, τού Βιαννίτη στό χωράφι, στό μαγαζί. Τό βιαννίτικο γλέντι με τήν βιαννίτικες κιντάδες και τήν βιαννίτικες κοντυλιές. Νά θυμηθούμε τήν συμβολή

των Βιαννιτών στούς εθνικούς αγώνες παλιούς και νεώτερους, τήν συμβολή τους στήν πνευματική ζωή του τόπου, τήν θέση που κατέχουν στήν αγιογραφία και άλλο. Στήν εκδήλωση αυτή άς πάρουν μέρος όλοι οι Βιαννίτες. Όχι μονάχα αυτοί που βρίσκονται στή χωριά τής επαρχίας, μα και όλοι οι άλλοι που ζούν έξω από τήν επαρχία. Αυτοί ιδιαίτερα άς πάρουν μαζί τους και τήν οικογένεια, κάθε γνωστό μας. Άς φροντίσουν γνών κώλο τους να οργανωθούν εκδρομές για τήν επίσκεψη τής επαρχίας τήν Κυριακή 29 Ιουλίου. Έτσι θα συμβάλουν στήν πιο πέρα προβολή του τόπου. Έτσι, δικοί μας και επισκέπτες μας θα ζήσουν μία από τήν αξέχαστες παλιές βιαννίτικες μέρες. Η ομιλία του αρχαιολόγου κ. Ζήση Μπώνια για τήν αρχαία λογικές ανασκαφές τής Σύμης με τήν νέα στοιχεία που προσθε-

των στή μελέτη του αρχαίου κρητικού πολιτισμού, μα και τή θέση που κατείχε γενικότερα ο χώρος τής επαρχίας και πού αποδεικνύεται με τήν αρχαιολογικά ευρήματα και άλλων περιόχων τής επαρχίας παρουσιάζουν ξεχωριστό ενδιαφέρον και δημιουργούν ιδιαίτερες υποχρεώσεις στούς νεώτερους. Η παρουσία, κοντά στούς άλλους που θα τιμήσουν τήν πανεπαρχιακή βιαννίτικη πολιτιστική εκδήλωση, και τής κ. Άννας Αγγέλου Σικελιανού, με τήν ιδιαίτερη τιμή που θα κάνει πρὸς τήν Επαρχία με τήν ομιλία τής για τή σημασία τής Λαϊκής παράδοσης, δημιουργούν τις προϋποθέσεις για τήν έξω από τήν γεωγραφική όρια τής επαρχίας προβολή τής εκδήλωσης που η Οργανωτική Επιτροπή ανέλαθε να ετοιμάσει. Όσοι τήν βοηθήσουμε δό με μας κ' μαζί άς συναντηθούμε στή Βιάννο, στις 29 Ιουλίου.

ΛΙΓΑ ΑΠΟ ΤΗ ΒΙΑΝΝΟ

Του κ. Γιώργου Τζαμουζάκη

Άνω Βιάννος Μάϊος. Τέλη Μαΐου στή Βιάννο, με μεγάλη λαχτάρα και συγκίνηση και για τούς ανθρώπους και για τόν τόπο, όπως συμβαίνει σ' όλους τούς Βιαννίτες που ζούν μακριά τής. Όσες φορές και αν τήν επισκεφθείς τή Βιάννο, νιώθεις σάν να τή βλέπεις για πρώτη φορά. Τόσο σέ εντυπωσιάζουν οι ασύμμετρες ομορφιές τής, πού είναι εξαιρετικά περίσσειες τού μήνα τούτου, τόν τελευταίο μήνα τής Άνοιξης.

Συμβαίνει να 'χω πρόσφατες εντυπώσεις από τήν Ελβετία και διαπιστώνω ότι δέν υπερβάλλει καθόλου ο Κονδυλάκης όταν ονόμαζε τή Βιάννο «Μικρή Ελβετία». Από κάθε σπύτι και μία διαφορετική, μία υπέροχη θέα πρὸς τήν καταπράσινη πεδιάδα, τόν φαράγγι, τόν Κόφιντα, τόν Καλέ, τόν Μυρταρά, τόν Γαμπριέλε. Και όταν ανέβεις στή παλιά εκκλησία τής Αγίας Πελαγίας με τήν υπέροχη βυζαντινές τοιχογραφίες, απολαμβάνεις απ' εκεί τήν εξαιρε-

σιο πανόραμα. Οι άνθρωποι εδώ σέ δέχονται πάντα με μεγάλη καλοσύνη και σου δείχνουν τήν αγάπη τους. Έτσι αμέσως νιώθεις δεμένους ψυχικά μαζί τους, νιώθεις για όλους όλη τήν αγάπη σου. Είναι γνωστό πώς μόνο η καλοσύνη μετρά στούς ανθρώπους, ούτε τή αξιωματικά, ούτε οι υλικές κατακτήσεις. Γιατί ο σημερινός άνθρωπος δέν πάσχει από έλλειψη υλικών αγαθών, αλλά από έλλειψη καλοσύνης. Και νιώθεις μεγάλη χαρά και ικανοποίηση, όταν βρίσκεις τήν καλοσύνη εδώ στή χωριά, στούς ανθρώπους του μόχθου.

Στό Γυμνάσιο τής Βιάννου επισκεφθήκαμε τήν τόσο ενδιαφέρουσα έκθεση με παραδοσιακό βιαννίτικο υλικό, πού γίνε σάν εκδήλωση τού έτους τής ελληνογικής παράδοσης. Είναι άξιοι συγχαρητηρίων, οι οργανωτές τής έκθεσης για τήν πρωτοβουλία τους. Η προθυμία με τήν οποία οι νοικοκυρές τής Άνω Βιάννου και τής όλης επαρχίας πρόσφεραν για τήν έκθεση παλιά κεντήματα τους, πλεκτά, υφαντά, χαρακτηριστικές παλιές φωτογραφίες, παλιά οικιακά σκεύη, κ.ά., τιμή τούς καθηγητές του Γυμνασίου μας, γιατί δείχνει πόσο στενή είναι η συνεργασία και η επικοινωνία τους με τούς κατοίκους. Καθώς εξετάζεις τή έκθεση, δέν μπορείς παρά να κάμεις τή σκέψη, πώς η καλλιτεχνική δημιουργία είναι άμφυτη στόν άνθρωπο, αφού δέν παύει να εκδηλώνεται ακόμη και όταν ο άνθρωπος αντιμετωπίζει μεγάλες δυσκολίες, στή ζωή, όπως συνέβαινε με τήν γιαγιάδες και τούς παπούδες μας. Πρωτόγονος ο οικιακός έξοπλισμός, στή παλιά βιαννίτικα σπιτία, όπως βλέπεις στήν έκθεση, μπροστά στή σημερινά. Σκέπτεσαι όμως μήπως ένα

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Όπως πληροφορούμαστε, με τή λήξη τού Σχολικού χρόνου στή Βιάννο παρέμειναν για τόν χρόνο με οργανική θέση δύο Καθηγητές για τόν Λύκειο και άλλοι δύο για τόν Γυμνάσιο. Όλοι οι άλλοι ήταν αποσπασμένοι με σύμβαση. Αποτομή υπόψη τήν παραπάνω τόσο στή Υπουργείο Παιδείας και τήν Επικύρωση Β' Περιφέρειας Ηρακλείου, όσο και στούς γονείς και κηδεμόνες, για να ενδιαφερθούν έγκαιρα, ώστε με τόν άνοιγμα τών Σχολείων τόν Λύκειο και

τό Γυμνάσιο να είναι συμπληρωμένα από προσωπικό. Η λειτουργία τους με ελλιπές προσωπικό τή τελευταία χρόνια, αποτέλεσε αφορμή για τή διαδρομή πολλών παιδιών πρὸς άλλα Γυμνάσια, με πολλές επιπτώσεις: οικονομική επιβάρυνση τής οικογένειας, αποδυνάμωση τών σχολείων τής επαρχίας μας κ.ά. Όλοι οι Κοινωνικοί μελετήσουν σοβαρά τήν κατάσταση αυτή και άς κινηθούν για τή σωστή αντιμετώπισή τής.

ΓΙΑ ΤΟΝ κ. ΝΟΜΑΡΧΗ

Με τόν υπ' αρ. 11389)19-4-79 έγγραφό σας μός γνωρίζετε τήν απόφαση τής Νομαρχίας για τήν επίσκεψη τού δρόμου Ηρά-

κλειο — Αρκαλοχώρι — Βιάννος, πού είχε γίνει σχεδόν αδιάβητος. Τό σήμα αυτό αναφέρεται στήν έγγραφό σας πής αμέσως και είναι αλήθεια πώς σέ μερικά σημεία, όπως στήν είσοδο Αρκαλοχωρίου, έγινε καλή δουλειά. Σύμφωνα με πληροφορίες μας, πού αναφέραμε στή υπ' αρ. 33 φύλλο τών Β.Ν., η πίστωση πού είχε ο μηχανικός δέν επαρκούσε για τήν επίσκεψη τού δρόμου στό σύνολο του και προτείναμε τήν έγκαιρη χορήγηση συμπληρωματικών πιστώσεων. Ασφαλώς αυτό δέν έγινε. Έτσι οι εργασίες τού μηχανικού τέλειωσαν και στή σημερια πάλιν από τήν Παναγιά, Χαρακόβρυση και κοντά στήν Κ. Βιάννο οι λάκκοι σκεπαστήκαν απλώς με λίγο αμμοτσάλιο. Έτσι όμως, όχι με τήν απλή διακίνηση τών αυτοκινήτων, σέ σύντομο χρόνο οι λάκκοι θα 'ναι σέ χειρότερη κατάσταση υπό πρην.

Η τέτοια αντιμετώπιση τών πραγμάτων, «πασσαλείματα», όπως συνηθίζουν οι κάτοικοι τής περιοχής να τή λένε, δημιουργεί κλονισμό τής εκτίμησης πού πρέπει να 'χουν οι πολίτες πρὸς τόν κράτος. Γράψαμε κ' ● ΣΥΝΕΧΕΙΑ στή σελίδα 4

Ο Γέρο Κυπάρισσος

Του κ. Γιάννη Δημητριάδη (Δημητρομανωλάκη)

— 2ο —

Στό χωριό μας, συνέχισε ο γέρο — Κυπάρισσος, ζούσαν στή παιδικά μου χρόνια δύο βοσκόι, ο Σήφης και ο Χαρίδημος, καλά παλικάρια και οι δύο, μα μάλωσαν για ένα βοσκότοπο και ήρθαν στή μαχαίρια. Ο καυγής έγινε στή καφενίω του χωριού και τούς ξεχώρισε, μα τή στήθος τους έτριχε, αμά. Έγινον καλά και οι δύο από τή λαβωματιά, μα τή μίσος μεγάλωνε κι όσο και αν τή προσπάθησαν οι άλλοι να τούς φιλώσουν. Μία μέρα καθώς ο Σήφης περπατούσε μοναχός στή βουνό, άκούει μέσα

στόν έρημο τόπο άπελπισμένες φωνές, από τήν κοντινή χαράδρα, πού ζητούσαν βοήθεια. Τρέχει με όση δύναμη είχε τή πόδια του, και σάν έφτασε κοντά στή χαράδρα βλέπει πού κάτω από τήν κεϊλο του γκρεμού τόν Χαρίδημο να κρέμεται πιασμένος από ένα καμώδετρο, και κάτω από τή πόδια του να χάσκει τή σκοτεινό βάθος. Όπως ο να τόν καταπιεί. Έτσι ο Χαρίδημος περπατούσε στήν άκρη τού γκρεμού, γλύστρισε, μα με τήν πρώτο καταράκτιση, πρόλαβε και άρπάχτηκε από τήν ρίζωμένο στήν άπό τομη πλαγιά τού βουνού χαρόδεντρο. Λίγο πού κάτω ● ΣΥΝΕΧΕΙΑ στή σελίδα 4

ΤΟ ΠΑΝΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΩΝ ΒΙΑΝΝΙΤΩΝ

Μεγάλη ήταν η απήχηση, μεταξύ τών συνεπαρχιωτών, τής ιδέας για τή συγκρότηση Συνεδρίου τών απανταχού Βιαννιτών. Τά Β.Ν., πού βρίσκονται στήν υπηρεσία όλων τών Βιαννιτών και οι στήλες τους είναι στή διάθεση όλων για τήν προώθηση και πραγματοποίηση τού Πανεπαρχιακού Συνεδρίου,

πήραν γράμματα, με τή οποία δηλώνουν τή συμμετοχή τους στή παρακάτω Συνεπαρχιώτες. 1.— Πέτρος Μηλιαράκης, δικηγόρος Αθήνα. 2.— Βαγγέλης Βαρδάκης, γεωπόνος Ηράκλειο. 3.— Μανόλης Παπαγιάννου, δικηγόρος Ηράκλειο. 4.— Δ. Ραφτόπουλος Μηχανικός Ηράκλειο.

Συνεπαρχιώτη,

Η Επαρχία Βιάννου, για μία ακόμη φορά, ζητά τή συμπαράστασή σου. Βοήθησε, για να πετύχει στις 29 'Ιουλίου η πανεπαρχιακή πολιτιστική εκδήλωση και στις 14 τού Σεπτέμβρη τού πανεπαρχιακού μηνιαίου σου. Γι' αυτός τούς σκοπούς στείλε τήν εισφορά σου: Για τήν πολιτιστική εκδήλωση στόν παπα — Γιάννη Μηλιαρά ή τόν κ. Γιάννη Καρτσάκη, συν)χο δάσκαλο, στή Βιάννο. Για τόν μηνιαίο στόν κ. Μανόλη Τζιράκη, δάσκαλο Άμμορα.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Υγειονομικός Σταθμός Βιάννου	22205
Ίατρείο Άγροτικό Πεύκου	31377
Χωροφυλακή Υποδιόκηση Βιάννου	22206
Χωροφυλακή Σταθμός Πεύκου	31376
Γυμνάσιο Βιάννου	22230
Άγρονομείο Βιάννου	22006
Ειρηνοδίκη	22211
Συνεταιρισμός Βιάννου (Γραφεία)	22226
Συνεταιρισμός Βιάννου (Έλαιουργείον)	22136
Ο.Τ.Ε. (βλάβαι)	12
Ο.Τ.Ε. (πληροφορίες)	22215
Έλληνικά Ταχυδρομεία	22203
Κτηνιατρείο	22090

ΑΓΟΡΑΙΑ

Πετράκης Χαρ. — Βιάννος	22051
Ζαϊμάκης Θεόφιλος — Βιάννος	22404
Θεοδοσάκης Γεώργιος — Πεύκος	31437
Καρτσάκης Έμμανουήλ — Λουτράκι	22103
Λασηθιωτάκης Γ. — Βιάννος	22355
Χατζάκης Ιωάννης — Άγιος Βασίλειος	31301
Γαλανάκης Μιχ. — Χόνδρος	22101
Ψαρολογάκης Κων. — Χόνδρος	22109
Σοφοκλής Παπαδάκης — Καλάμι	31275
Ιωάννης Κονσολάκης — Αμυρά	31449

(Γιά υπεραστικά: 0895)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Στό Συκολόγο: Η σύζυγος Εμμ. Αγαπουλάκη, γέννησε αγόρι — Η σύζυγος Εμμ. Αλεξανδράκη, γέννησε κορίτσι.

Στό Καλάμι: Η κ. Ιφιγένεια σύζυγος Εμμ. Καλεντάκη, γέννησε κορίτσι.

Στήν Αθήνα: Η κ. Ιωάννα σύζυγος Απ. Πισσαρή τό γένος Δημ. Αγγελάκη γέννησε αγόρι.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Στήν Κ. Βιάννο: Ο Γιάννης Μηλιάρης με τή Ζαΐρα Μανδαλάκη.

ΓΑΜΟΙ

Στ' Αμυρά: Ο Κων/νος Βασιλάκης από τό Κεφαλοβρύσι με τή Μαρία Γεωργιαννάκη από τ' Αμυρά.

— Ο Γιώργος Τσικνάνης από τή Βιάννο με τήν Ειρήνη Γεωργιαννάκη από Αμυρά.
— Ο Ιωάννης Κονσολάκης με

τήν Ευαγγελία Κονσολάκη.
— Ο Εμμ. Σταυρακόκης από Βαχό με τήν Καίτη Κ. Μακρυγιωργάκη.

— Ο Δημήτριος Ηλιάκης από τ' Αμυρά με τήν Ειρήνη Βιαννιτάκη από τό Κατωφύγι.

Στό Καλάμι: Ο Θεόδωρος Βυζαντιός από Νηγίτα με τήν Ευαγγελία Θεοδωράκη από Καλάμι.

Στό Ηράκλειο: Η φαρμακοποιός Λιλή Γ. Διακάκη από Άγ. Βασίλειο με τόν Φαρμακοποιό Γρηγόρη Κοκκιανάκη από Αποστόλους Πεδιάδος.

Στήν Αθήνα: Η Αλίκη Εμμ. Ζερβουδάκη από τό Βαχό με τόν Γεώργιο Μπογιατζή από τήν Κύπρο.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Στό Καλάμι: Η Αικατερίνη Ζαχαράκη τού Αλεξ.

— Ο Γεώργιος Αρχοντάκης τού Ν.

ΕΚΕΙΝΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ

ΕΜΜ. ΓΑΛΑΝΑΚΗΣ

Πέθανε ξαφνικά και κηδεύτηκε στό Ηράκλειο ο γιατρός Εμμ. Γαλανάκης 82 χρονών.

Γεννήθηκε στό Σχινιά και παντρεύτηκε από τή Βιάννο (γαμπρός τής οικογένειας Παπαμπασιδάκηδων) πού τήν αγάπησε σάν δεύτερο χωριό του και πολλές φορές ενδιαφέρθηκε γι' αυτήν.

Ο γιατρός Γαλανάκης, ανθρωπος με αρκετές ικανότητες, διακρίθηκε σε πολύπλευρες εκδηλώσεις τής ζωής. Άριστος Ωτορινολαρυγγολόγος πού δε γνώρισε καμία αποτυχία στή δουλειά του. Καλός συνδικαλιστής και πρόεδρος τού Ιατρικού Συλλόγου πολλές φορές.

Στή Μικρασιατική εκστρατεία υπηρέτησε και διακρίθηκε σάν λοχίας, με πολλές αναμνήσεις πού αφηγήθηκε από τις στήλες τής εφημερίδας Ηρακλείου ΠΑΤΡΙΣ. Πιστός οπαδός τού Ελευθερίου Βενιζέλου, Πρόεδρος τής Νομαρχιακής Επιτροπής τού Κόμματος τών Φιλελευθέρων στό Ηράκλειο.

Ενημερωμένος στό προβλήματα τού Ηρακλείου, έπαιρνε θέση ή έκανε προτάσεις άλλοτε σε συμβούλια πού συμμετείχε κι άλλοτε από τόν τύπο με πολύ διαφωτιστικά άρθρα του.

Μά και από τήν αγροτική ζωή δέν έξέκοψε ο γιατρός. Πάντα έ-

βρισκε τόν καιρό νά παρακολουθεί τά δυο ελαιουργεία του στό Σχινιά και στό Ίνι, όπως και τό πυρηνολαοουργείο του στή Βιάννο. Καλός οικογενειάρχης, καλός συγγενής και καλός φίλος κι ευχάριστος στήν παρέα με τό χαμόγελο πού τόν διέκρινε πάντα.

ΝΙΚ. ΚΑΤΣΑΡΑΚΗΣ

**Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗ
ΤΟ ΛΑΤΙΝΙΚΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ
ΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ
(σπή Δημοτική)
ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΚΩΝΣΟΣ»
ΑΘΗΝΑ**

ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΣΠΟΡ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ

BOBBY DICK

Α. Γ. ΒΟΛΩΝΑΚΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ε.Ε.

Αισώπου 19 - τηλ. 531.800

Θεσσαλονίκη

Άνέκδοτα τής έπαρχίας μας ΤΟ ΤΡΑΟΠΟΥΛΟ

Μιά φορά ήταν ένας βοσκός, μεγάλος τσομπάνος πού λέμε, πού ήτανε και ζωοκλέφτης. Έπιπε λοιπόν σ' άδρι κι ήκλεψε ένα τραόπουλο, άλλ' αυτό τόν εΐδανε κι ειδοποίησαν τήν άστυνομία.

Ό άστυνόμος λοιπόν έπιπε στό σπίτι ντου και τού λέει:

—Γεία σου, Μανόλη. Είντα κάνεις;
—Είντά 'ναι, μπρε καπετάνιε; Πώς από παέ; Είντα καιρός σ' έριξε έπασέ;

(Σημείωσε πως αυτός, μόλις ήχηρε χαμπάρι τήν άστυνομία, όπως είχε τό τραόπουλο σφαγμένο και γδαρμένο στό σπίτι, τό 'βαλε στήν κούνια τού μικρού παιδιού του, τό σκέπασε με τά ρουχαλάκια τού παιδιού κι από δάκαρε κι έκούνιε κι ήκανε πως έκούνιε τό μωρό).

—Έπασέ μου 'πανε, τού λέει ό άστυνόμος, πως ήκλεψες ένα τραόπουλο και νά μου πεις άνέν τό κλεψες κιόλας.

—Κά είντα λές, μπρε κύριε άστυνόμει! Τά κόκκαλα κεινουνά πού κουνά νά φάω άλυσοασμένους, άνε γατέω είντα μου λές. Παναγία μου, μετά μένα!

(Ένω βέβαια έκούνιε τόν τράο).

Έτοά τή χάφτηκε ό άστυνόμος κι ήφαε κι ό βοσκάρας τό τραόπουλο.

Διήγηση ΑΓΓΕΛΟΥ ΚΑΛΛΕΡΓΗ, έτών 55 (1979)

Άγιος Βασίλειος Βιάννου

ΤΟΥ ΚΕΡΑΤΟΚΑΜΠΟΥ Η ΓΙΑΛΙΑ

Του ΓΙΩΡΓΗ ΘΕΟΔΟΣΑΚΗ

Γιαλιά τού Κερατόκαμπου με τ' άνθερές μερθιές σου, με τ' άσημένιες σου έλιές και με τ' αρουσιές σου Αιώνια έχεις τό γιαλό σύνορο και καθρέφτη, κι αυτό τό Καστροχάρακο, πού πάντα δόλροθο στέκει, φάρος τής ιστορίας σου, γαρίφαλο στόν μπέτη.

Άστράφτουν δυο 'ρημόκλησα στήν πράσινη μυοδιά σου και λούγεται από τά νερά τ' αφέλας τ' αδικίας σου.

Γιά ξωτικό χαμόγελο έχεις τά νάυλά σου, άπου σκεπάζουν μαλακά τά θερμοκήμιά σου.

Άπό ψηλά ό Σαρακηνός με τ' άφοβιάς τό φέσι φωνάζει: Καστροχάρακο, κρατήσου νά μην πέσεις.

Άπό τή ζωή και τις παραδόσεις τής Έπαρχίας Βιάννου

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΗΣ ΜΑΡΓΗΣ

Του κ. Δ.Χ.Κ. (ΒΙΑΝΝΙΤΗ)

40

— Μωρε δε θέλω 'γώ δραπεάνι, μόνο άντε νά πέσομε και τασκέρου τά λ'εμε. Είντα θά πάρομε, ετοιμασεσ π'άμα;

— 'Ε κακορίζικο, δε θωρείς τό καλόθι, γεμάτο 'ναι αυγά, ψωμί, τυρί, κρασί, ακόμη και τηγανόφτυρία με τή χούμμελη. 'Ε Παναγία μου, μιά στρατιά πού θά τήν κάμομει!

Μ' αυτά τά λόγια πέσανε και κοιμηθήκανε. Η νύχτα είχε απλώσει σ' όλο τό χωριό τό μούρο τής πέπλο και τά δρομάκια είχαν ερημώσει. Κάπου κάπου μόνο ακουγότανε κανένας σκύλος νά γαυγίζει, ώσπου πρόβαλε τό φεγγάρι. Σιγά σιγά άρχισε ν' ανεβαίνει στόν ουρανό και νά σκορπίζει τό φώς του στό στενωσόκακο τού χωριού. Από μιά χαραμάδα τ' αφέλας τού Γιωργιού φώτισε και τό σκοτεινό δωμάτιο πού κοιμόντουσαν. Η Ρηνούλα, πού ο νους τής ήτανε στό βροβόλασταχα, ξύπνησε και σάν ειδε τό φώς τού φεγγαριού έβαλε τ' α-

φωνές:

— Σήλω, Γιώργη μου, σήλω, γιατί εξημέρωσε.

Ο Γιωργής πέταξε τά στρωσίδια, σηκώθηκε γρήγορα γρήγορα, ντύθηκε, άνοιξε τήν πόρ-

τα και μουμούρισε:

—'Η αδικία, είντα πάθαμει!

— Είντα πάθαμει; ρώτησε τό Ρηνιό.

— Δέ θωρείς πως εξημέρωσε;

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ στή σελίδα 3

ΔΩΡΕΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΦΙΛΟΠΤΩΧΟ ΤΑΜΕΙΟ ΒΙΑΝΝΟΥ

Τόν τελευταίο καιρό βοήθησαν με χρηματικά ποσά, πού έστειλαν είτε απευθείας, είτε με τά «Βιαννίτικα Νέα», τό Φιλοπτωχο Ταμείο Βιάννου, και στή μνήμη γονέων και συγγενών, οι παρακάτω συνδρομητές:

Ελένη Χα Χαρ. Κυριακάκη Βιάννος 1.000 δρχ.

Στέφανος Δημ. Παπαγιαννάκης Αθήνα 2.000 δρχ.

Έρανος γιά επειγουσα ανάγκη 11.000 δρχ.

Πολυχρόνης Κονταξάκης Ηράκλειο 1.000 δρχ.

Οκογ. Δημητρίου Κολοβού και Μανόλη Κυριακάκη Ηράκλειο 2.000 δρχ.

Ανώνυμος Δ.Φ.Κ. Αθήνα 2.000 δρχ.

Σπανάκη Στέλλα Αρκαλοχώρι στή μνήμη τών γονέων τής 1.000 δρχ.

Κουφαλιτάκης Δημήτρης καθ) τής στή μνήμη τής μητέρας του 2.000 δρχ.

Ανώνυμος (Κ.Φ.Δ.) στή μνήμη συζύγου και γονέων Αθήνα 2.000 δρχ.

Στρατάκης Γεώργιος Αθήνα αντιμνημοσύνη 500 δρχ

Δοριάκης Γεώργιος Βιάννος

1.200 δρχ.

Αγαπάκη Ξανθίπη Βιάννος 1.000 δρχ.

Δασκαλάκης Μανόλης Μιχ. έμπ. Βιάννος 200 δρχ.

Κονδονασάκης Μανόλης έμπορος Βιάννος 200 δρχ.

Μπριντάκης Γιάννης Πρόεδρος Συνομοσίου 100 δρχ.

Μαστρογιωργάκης Μανόλης διδάσκαλος Βιάννος 200 δρχ.

Βουλιγάρη Ζαχαρένια 600 δρχ.

Ο Αιδεσιμότατος Πρόεδρος και τά μέλη τού Ταμείου, από μέρους τών πασχόντων και ευεργετουμένων απόρων συχωριανών, εκφράζομε θερμάτα ευχαριστήρια, προσευχόμενοι γιά τήν ανάπαυση τών προσφιλών τών νεκρών και γιά τήν καλή υγεία και πρόοδο.

Με φροντίδα τού φιλοπτωχου Ταμείου Βιάννου βρέθηκαν και στάλθηκαν με έξοδα του από τή Βιάννο στό Βενιζέλιο Νοσοκομείο, δυο αιμοδότες γιά τή διάσωση τού συνεπαρχιώτη Μανόλη Κ. Πετράκη. Τό Φ. Τ. και ο ασθενής τούς ευχαριστεί πολύ.

ΑΠΟ ΤΟ ΕΚΚΛΗΚΟ ΦΙΛΟΧΟ ΤΑΜΕΙΟ ΒΙΑΝΝΟΥ

Με φροντίδα τού φιλοπτωχου Ταμείου Βιάννου βρέθηκαν και στάλθηκαν με έξοδα του από τή Βιάννο στό Βενιζέλιο Νοσοκομείο, δυο αιμοδότες γιά τή διάσωση τού συνεπαρχιώτη Μανόλη Κ. Πετράκη. Τό Φ. Τ. και ο ασθενής τούς ευχαριστεί πολύ.

ΑΠΟ ΤΟ ΕΚΚΛΗΚΟ ΦΙΛΟΧΟ ΤΑΜΕΙΟ ΒΙΑΝΝΟΥ

Με φροντίδα τού φιλοπτωχου Ταμείου Βιάννου βρέθηκαν και στάλθηκαν με έξοδα του από τή Βιάννο στό Βενιζέλιο Νοσοκομείο, δυο αιμοδότες γιά τή διάσωση τού συνεπαρχιώτη Μανόλη Κ. Πετράκη. Τό Φ. Τ. και ο ασθενής τούς ευχαριστεί πολύ.

ΑΠΟ ΤΟ ΕΚΚΛΗΚΟ ΦΙΛΟΧΟ ΤΑΜΕΙΟ ΒΙΑΝΝΟΥ

Καταμερίς τού προηγούμενου μήνα κατάφταξε στό χωριό μας, ένας από αυτούς πού δουλειά τους είναι νά βγάνουν στή φόρα τά ξεγίβεντα τών ανθρώπων και μικρούς και μεγάλους όσους δέν κάθονται καλά νά τσι βγάνουνε στό κοντάρι. 'Ηθελε, λέει, νά κουβεντιάσει με τσι χωριανούς και ό,τι κατέχανε γιά τόν παπα — Τζιρίτη νά τού τό πούνε νά τό γράψει στήν εφημερίδα του.

Εκράταε, μιά τσάντα, σάν υπάλληλος εφορίας, και σ' άλλο χέρι ένα μαγνητόφωνο. Στό λαϊμό του είχε κρεμάσει μιά φωτογραφική μηχανή. Μόλις ξεπρόβαλε στήν Αμμουδά, απάντησε τόν καφετζή τό Νικό τό Θεοδοσάκη. Είχε απλωμένο τό κορμί του νυχελικά σε τρεις καταποδιστές καρέκλες και ξεπασταίε στόν ήλιο. Ντουχιούντιζε αμοναχός του και ντουμάνιζε τό τσιγάρο του. Η κεφαλή του ήπτονε χωμένη σ' ένα συννε φάκι καπνούς και εθάρρειες πως είχε πάρει φωτιά. Οι τριχες του εστέκοταν ολόρθες. Πατάτα νά πέτας, δέν καρφώνουνταν.

Λέει του ο ξένος:
— Γεία σου.
— Καλώς τονε, αποκρίθηκε ο καφετζής. Εγώ θάρρουνα όντε σε πρωτόδα πως ήσουνα τουρίστας, μά νά μιλάς ετσά λοής, δέν είσαι. Είντά σε; και είντα ζητάς, με τό συμπάθιο, στό χωριό μας;
— Βγάνω μιά εφημερίδα στή Χώρα. Βγήκα λοιπόν στό χωριό νά συνάξω ό,τι θυμάται ο κόσμος γιά κάποιον παπα— Τζι-

ρίτη, νά τό γράψω στήν εφημερίδα νά τό διαβάσει ο κόσμος. — Εγώ, μπρε δημοσιογράφε, δέν έχω ακουστά μπίτι κισουλιάς π'άμα γιά τούτονέ τόν παπά πού μου λές, μά ούτε κι άλλο χωριανό! είναι επαέ νά τσι ρωτήξεις. Μόνο, αν θές, νά σηκωθώ νά κεράσω δυο ρακέδες νά τσι πιούμε κι άλλη βολά έρχεσαι στό χωριό μας νά τσι βρεις επαέ όλους νά τσι ρωτήξεις, γιατί εδά λείπουν όλοι στό γιαλό.

— Μπρε σύ δημοσιογράφε, θές μπρε νά σου πώ εγώ μιά «φουρνελιά» νά τήν γράψεις στήν εφημερίδα; Εγώ κατέω πολλές και τσι λέω επαέ στό ντουκιάνι μου τά βράδια και γελά όλο τό χωριό.

Έκαμε νά φύγει ο ξένος μά κοντοστάθηκε, έξυσε αστόχαστα γιά λίγο τό ριζοσούτι του και μετά γύρισε, ξεφόρτωσε τήν πραγμάτια του σε μιά καρέκλα, ανάψανε ένα τσιγάρο, πάτησε τό κουμπιό στό μαγνητόφωνο κι έγγνεψε στόν καφετζή νά αρχίσει.

Εγέλα δά ο Νικολής ο καφετζής και άρχισε με στόμφο, πού λένε, νά λέει δυνατά ξανόγοντας στό μάτια τόν ξένο.

— Είναι και δέν είναι δέκα χρόνια πού ήκανα τόν πρόεδρο επαέ στό χωριό. Είχε τότε σός ένας επαέ — ο Μιχάλης ο Μαυρογιαννάκης, νά σου τονε πώ κιόλας — έναν τράο. Από τό χωριό και απ' όλα τά γυροχώρια εφέρνανε τσι αίγες τους οι άνθρωποι στό Μιχάλη στό Μαυρογιαννάκη, νά τσι «πηδήξει» με τό συμπάθιο ο τράος του. Ήτανε από διασταύρωση, ράτσά πού δέν επήγαιναν άλλα, και ο μοναδικός στήν περιφέρεια. Εγώ τοτεσάς — μιά και η Κοινότητα ήτανε φτωχή στό έσοδά τ'η — εκάλεσα τό κοινοτικό συμβούλιο σε συνεδρίαση, γιά νά αγοράσομε τόν τράο και νά τονε κάμομε... κοινοτικό.

Συμφωνήσαμε λοιπόν και τόν αγοράσαμε 6.000 δραχμές. Είπα και τού Γραμματικού τού Στεφανοδημήτρη νά τό αναλάβει με τά άλλα καθήκοντά του σάν γραμματικός τ'η Κοινότητας. Αυτός νά εισπράττει και τά λεφτά και νά π'άπει και γραφή τή χώρα στό Νομόρχη, γιά νά μάθει γιά τήν επείγερση, δηλαδή ότι πήρε η κοινότητα έναν τράο.

Επάρσε ένας ; μήνας από τοτεσάς πού τόν αγοράσαμε χωρίς νά εισπράξομε ούτε δραχμή. Και απάνω στό μήνα ήφερε ο μπαρμπα—Λιαπάκης τήν αίγα του στόν τράο. Τήν επήε τού Γραμματικού, νά τήν πηδήξει με τό συμπάθιο ο τράος. Μά τίποτα. Δέν έχει όρεξη είπαμε και έφυγε.

Τήν άλλη μέρα πάλι ήρθε ο μπαρμπα—Λιαπάκης με τήν αίγα του και επειδή ο τράος πάλι δέν είχε όρεξη ήρχιζε ο μπαρμπα — Λιαπάκης νά τόν απειλάει και νά τού λέει:

— Εσύ είσαι υπεύθυνος νά...

Πέθανε ένα κοπέλι νά με ειδοποιήσει γιά ό,τι είχε συμβεί.

Εφώνεξα εγώ τό παλιό αφεντικό του πού μάς τότε πού-

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ στή σελίδα 3

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

● **ΣΥΝΕΧΕΙΑ** από τη σελίδα 1
 άλλη φορά. Αδυναμία μπορούμε να δηλώνουμε. Είναι τίμιο, ανδρικό, παλικαρίσιο. Προχειρότητα όμως όχι. Γι' αυτό ζητούμε ό,τι δεν έγινε προχθές να γίνει σύντομα, πριν πάσει ο χειμώνας. Άν χρειάζονται 50.000 δρχ. για την επισκευή των

ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΤΟ ΝΕΡΟ

Με την επέκταση των καλλιεργειών στην επαρχία, με τη μετατροπή πολλών περιοχών, σε ποτιστικές και σωστά, αφού η απόδοση είναι πολύ εμφανής, η έλλειψη αρκετού νερού για να καλύψει τις ανάγκες γίνεται κάθε μέρα και οξύτερη. Έτσι, φυσιολογικά δημιουργούνται αντιθέσεις μεταξύ των παραγωγών, που καθένας με το δικό του τρόπο θέλει να εξυπηρετηθεί, το δικό του χωράφι θέλει να ποτίσει, για τον άλλο λίγο τον ενδιαφέρει. Τέτοιες αντιθέσεις, πότε σε εξαρση και πότε σε ύφεση, υπάρχουν δυστυχώς στα περισσότερα χωριά της επαρχίας μας με σοβαρές επιπτώσεις, που πολλές φορές απειλούνται και συγκροτήσεις. Γείτονες δεν λένε καλημέρα κι αδέρφια γίνονται μεταξύ τους εχθροί.

Με αφορμή το νερό δη-

κομματιών αυτών του δρόμου, η φθορά των αυτοκινήτων από τους λάκκους είναι πολύ μεγαλύτερη, και η φθορά αυτή δεν είναι ατομική υπόθεση του καθενός. Είναι ζημιά στην Εθνική Οικονομία, για την αποφυγή της οποίας έχουμε όλοι να φροντίσουμε.

μιουργήθηκε στην Άνω Βιάννο τους τελευταίους μήνες πολύ άσκημη κατάσταση που μέρα με τη μέρα γίνεται και οξύτερη. Πληροφορίες που έχουμε αναφέρουν πως η Υ.Ε.Β. καλείται να δώσει κάποια λύση. Οι αρμόδιοι υπάλληλοι, που τους ανατέθηκε η μελέτη του προβλήματος, ως σταθούν πολύ ψηλά, μακριά από τυχόν αδυναμίες, με οδηγό την επιστημονική τους συνείδηση και τις ιδιαίτερες συνθήκες του τόπου και ως δώσουν λύσεις που να αμβλύνουν τις αντιθέσεις και να θεραπεύσουν δυσάρεστες καταστάσεις.

Παράλληλα καλούνται οι αρμόδιοι κρατικοί φορείς να εμπιστευθούν την ολοκληρωμένη αξιοποίηση του υδάτινου πλούτου της περιοχής για την σωστή εξυπηρέτηση όλων των παραγωγών.

Ο Γέρο Κυπάρισσος

● **ΣΥΝΕΧΕΙΑ** από τη σελίδα 1
 από την αρχή του γκρεμού.

Ο Σήφης στάθηκε για μια στιγμή άναποφάσιτος. Ο θάνατος έθροσε του βρίσκονταν κιόλας στην άγκαλιά του χάρου. Λίγες ώρες ζωής του έμεινε ακόμη. Θα ζούσε τόσο, όσο μπορούσαν να τον κρατήσουν τα χέρια του, προπαθώντας μάτια να στηριχτεί κάπου ξεκόλλησε μια πέτρα, και δεν ακούστηκε παρά μόνο ο υπόκωφος θόρυβος που έκαμε καθώς κατακόλλησε πρὸς το σκοτεινό βάθος.

Μπροστά στο φριχτό θέαμα έκλεισε ο Σήφης για λίγες στιγμές τα μάτια του, φάνηκαν δυο γυναικίκες, μια

γερασμένη και μια νιά, που δεν ήταν άλλες, από τη μάνα και τη γυναίκα του Χαρίδημου, να καρφώνουν τα νύχια τους στα μάγουλα τους πού τρεχαν αίμα, και να ουρομαδιούνται, και παραπέρα τρία μικρά παιδιά να κλαίνε άπαρηγόρητα για το χαμό του κύρη και προστάτη τους.

Σάν άνοιξε τα μάτια του, μπροστά του απλώθηκε ο βοσκότοπος, που ήταν και η αιτία του θανάτου μισούς.

Δυο φωνές σηκώθηκαν μέσα του. Η μια βραχνερή, σαν να βγαίνει από τα σπλάχνα άγριου θηρίου του λέγε: ήρθε η ώρα που περίμενες και χωρίς να γίνεις φονιάς, χωρίς να βάψεις τα χέρια σου στο αίμα, σε λίγη ώρα ο βοσκότοπος γίνεται όλος δικός σου.

Άμέσως μέσα του σηκώθηκε και η άλλη φωνή, καθαρία, γαλήνια, ποιετική: η πρώτη φωνή που άκουσες ήταν φωνή θεριού που διψά για αίμα. Έου δεν είσαι θεριό, είσαι άνθρωπος, έχεις εθθνή σαν άνθρωπος να τον σώσεις, αν μπορείς. Θα βάλεις σε κίνδυνο και τη δική σου τη ζωή, μα η παλικαριά και το ανθρώπινο χρέος σε προστάζουν να μη διστάσεις. Διαφορετικά δεν θα άργήσει να ρθει η μέρα που θα το μετανιώσεις, ω! αυτά τα κύματα που έχει αυτός ο βοσκότοπος θα κινή τις πατούσες σου εάν να πατάς φωτιά κι αυτές οι πέτρες θα φαίνονται στα μάτια σου σαν δράκοι που θα σε κυνηγούν.

(Συνεχίζεται)

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Τόν κ. Μάνθο Έμμ. Γουρνεζάκη που πήρε το πτυχίο της Φαρμακευτικής Σχολής Άθων και την Μαριάνθη Ι Κουσκουμπλάκη που πήρε το πτυχίο της Νομικής Σχολής Θεσσαλονίκης τα Β.Ν. συγχαιρούν θερμά και τους εύχονται καλή σταδιοδρομία.

ΛΙΓΑ ΑΠΟ ΤΗ ΒΙΑΝΝΟ

● **ΣΥΝΕΧΕΙΑ** από τη σελίδα 1
 θέλουν γεμάτο αγάπη, ομορφιά και ειρήνη. Με επιλογή του ζωγράφου Στέλιου Μαρκατάτη βραβεύτηκαν τα καλύτερα σκίτσα. Άλλη ευχάριστη διαπίστωση στη Βιάννο είναι ορισμένες εκδηλώσεις αλληλεγγύης και πολιτισμού. Σάν τέτοιες πρέπει να αναφέρουμε τον έρανο, για να βοηθηθεί ο ιδιοκτήτης του λεωφορείου που κάνει καθημερινά τη συγκοινωνία του Κερατόκαμπου, και που το είχε παρσύρει ο Κερατοκαμπίτης ποτομός, να το αντικαταστήσει. Δεν είναι σπάνιες και οι περιπτώσεις αυθόρμητων εράνων, για να βοηθηθούν άτομα, που αντιμετώπισαν εξαιρετικές δυσκολίες και μεγάλες αντιξοότητες.

Εκδρομή στη Σύμη. Καταστάσιτοι οι δρόμοι και οι πλαγιές από τα κατακίτρινα σπάρτα και από τα πολυχρωμα λουλούδια της φασκομηλιάς. Από το λόφο του Ηρώου στ' Αμυρά βλέπει κανείς κάτω τα χωριά της Επαρχίας μέσα στο πράσινο και τόσο κοντά το ένα στο άλλο, σαν να 'χουν δώσει μεταξύ τους τα χέρια. Και θυμάμαι πως πράγματι είχαν δώσει τα χέρια, για να μετάσχουν όλοι στη μεγάλη θυσία κατά την Κατοχή που συμβολίζει τόσο παραστατικά το Ηρώο. Από το λόφο, όπου έχει κτισθεί ο Άγιος Νεκτάριος κοντά στη Σύμη, μπορεί να απολαύσει κανείς ένα υπέροχο πανόραμα, όχι μόνο της επαρχίας, αλλά και πέρα από τον Τσοούτσουρο και ως το Γα'ίδουρονήσι. Η Σύμη με τις δροσικές της, τα τόσα νερά της, την οργιακή βλάστησή της, ένας υπέροχος τόπος για παραθερισμό, βροχεται δυστυχώς σε πλήρη μαρασμό. Έκλεισε και το Δημοτικό της Σχολείο, από έλλειψη μαθητών. Όμως δά κάμη την πρόσβλεψη ότι η Σύμη θα ξαναζωντανέψει σύντομα, σαν τόπος παραθερισμού. Στη Σύμη δεν παραλείψαμε να επισκεφθούμε τον τάφο του θρυλικού Χατζηαναγνώστη του Συμιανού στην Παναγία τη Γαλατονηστικοκτισμένη. (Κτίστηκε με πηλό που ήταν ζυμωμένος με γάλα αντί νερό και οι τεχνίτες και οι εργάτες που την άκτισαν ήταν πάντα νηστικοί την ώρα της εργασίας).

Επίσκεψη στον Κερατόκαμπο. Περνώντας από την Αγία Μονή. Βλέπουμε τη Βίγλα και μπροστά οι Καψάλοι, ο Ξερόκαμπος, ο Κερατόκαμπος και η απεραντοσύνη της θάλασσας. Μέσα στον δρόμο μία πέριδικα που την ακολουθούν τα περδικάκια της. Στον Τίμιο Σταυρό, η βρυσούλα με το ελάχιστο πάντα νεράκι της. Πόσους ανθρώπους, ζώα και πουλιά, να 'χει ποτίσει η βρυσούλα αυτή αιώνες αιώνων! Ο Κερατόκαμπος, χωρίς διαταγμό, μπορεί να νομασθεί εδωλλιακός τόπος, με το τόσο γλυκό κλίμα του, τα καταπράσινα μουρέλα του και τις πράσινες ακόμη χαρουπιές του, τους κήπους του σκορπισμένους αυτήν την εποχή σ' όλο τον κάμπο, τα σπίτια εδώ και εκεί με τα λουλούδια τους, τα κοτσούφια με τα μελωδικά τους σφυρίγματα, τον ανοικτό του ορίζοντα και τις δαντελωτές ακρογιαλιές του. Στον Κερατόκαμπο κτίζουνται διαρκώς καινούργια σπίτια, έχει ιδρυθεί σχολείο και θα γίνει σύντομα ενορία με εκκλησία τον Άγιο Νικήτα. Τόν επισκέπτονται κάθε χρόνο και περισσότεροι τουρίστες.

Στην περιοχή των Χοντριγιανών ο Κερατόκαμπος έχει ακοκή μεγαλύτερη εξέλιξη και οικιστικά και καλλιεργητικά. Οι Χοντριγιανοί άγκαϊρα σπάρθηκαν στα θερμοκήπια, χάρη στα οποία ο Χόντρος σήμερα μπορούμε να πούμε πως ευημερεί, και γι' αυτό είναι η μόνη Κοινότητα της επαρχίας μας που δεν ελαττώνεται ο πληθυσμός της. Επιδάλλεται και στη βιαννίτικη

περιοχή του Κερατόκαμπου, οι καλλιεργητές να στραφούν το συντομότερο στα θερμοκήπια. Δεν μπορείς βέβαια να πιάς στον Κερατόκαμπο και να μην επισκεφθείς τη Ρίχτρα, την Παχιά Άμμο και την πλούσια περιοχή του Άι— Γιώργη του Βαγιωνίτη με τη δασωμένη ρεματιά της.

Αλλά άς ξαναγυρίσω στους ανθρώπους της επαρχίας μας. Δεν είναι η αρετή τους μόνο η καλοσύνη, αλλά έχουν και μία άλλη αρετή, περισσότερο ανεπτυγμένη από κάθε άλλη περιοχή της Ελλάδας, το χιούμορ. Στο δρόμο, στο καφενείο, στα σπίτια αντί του χαιρετισμού ή μετά το χαιρετισμό, θα ανα-

ταλλάξουν μεταξύ τους το καλαμπόρι, το καλοπροαίρετο πείραγμα. Στις συναναστροφές τα πικάντικα ανέκδοτα και τα καλοπροαίρετα πειράγματα δεν έχουν τελειωμό. Έτσι δίδουν την ξέφορση, τη χαρούμενη όψη στη ζωή και βοηθούνται να ξεχνούν οι πονεμένοι τον πόνο τους, οι στενοχωρημένοι τη στενοχωρία τους και οι κουρασμένοι την κουράσή τους. Μία αληθινή ευλογία είναι η διάθεση για χιούμορ στη Βιάννο. Από τη Βιάννο, άς μίν το ξεχνούμε, ο μεγάλος μας Κονδυλάκης, εμπνεύστηκε τον χαρούμενο άνθρωπο, που τον έδωσε τόσο τέλεια στο λογοτεχνικό του έργο. Οι κοινωνιολόγοι, οι ψυχολόγοι

που μελετούν την ψυχική υγεία του ανθρώπου, λένε ότι όταν συναντούμε ένα χαρούμενο άνθρωπο, πρέπει να επιζητούμε με κάθε τρόπο τη συντροφιά του. Λοιπόν επιβάλλεται, συμφέρον έχομε, εμείς οι ξενιτεμένοι Βιαννίτες, να σκεπτόμαστε συχνά την επαρχία μας, όπου δεν θα βρισκόματε ένα, αλλά πολλούς, πάρα πολλούς χαρούμενους ανθρώπους, ανθρώπους που έχουν χαρούμενη διάθεση στη ζωή.

Προνομιακό φημισκό περιβάλλον και χαρούμενους ανθρώπους, θα βρούμε λοιπόν, στη γενέτειρά μας, δυο πράγματα που ανεβάζουν την ποιότητα της ζωής.

ΓΙΩΡΓΗΣ ΤΖΑΜΟΥΖΑΚΗΣ

ΤΑ ΧΩΡΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΒΙΑΝΝΟΥ

Στη νέα Εγκυκλοπαίδεια «ΥΔΡΙΑ», που γράφεται και κυκλοφορεί φέτος, καταχωρείται το παρακάτω κείμενο του κ. Στέργιου Σπανάκη, συνεργάτη της.

Βιάννος. η. Η ανατολικότερη επαρχία του νομού Ηρακλείου. Έχει 11 κοινότητες, 30 οικισμούς και 6.335 κατ. Εκκλησιαστικώς ανήκει στη Μητρόπολη Πέτρας. Είναι από τις πιο ωραίες της Κρήτης σε τοπία άι σε κλίμα. Κατά τη Βενετοκρατία η Βιάννος και το ανατολικό τμήμα της σημερινής επαρχίας Μονοφασιού αποτελούσε την καστελιανία **Μπελβεντέρε ή Ρίζου, ή Ριζόκαστρου ή Χρισόκαστρου**, με έδρα το CASTEL BELVEDERE, που τα ερείπια του σώζονται σήμερα στο ύψωμα **Κάσπελος**, 400 μ., βορείως του χωριού Κάτω Καστελιανά. Από την κορυφή του υψώματος η θέα προς όλη την πε-

διάδα της Μεσαράς είναι πανοραμική και γι' αυτό ονόμασαν το φρούριο BELVEDERE, αντίστοιχο στο ελληνικό **Καλλιθέα, Τερμινθέα.**

Καί το φρούριο αυτό το έκτισε ο Γενοβέζος πειρατής Πεσκατόρε το 1206 — 1210 και άναφέρεται στο έγγραφο της διανομής της Κρήτης στους Βενετούς αποίκους το 1212. Για τη συντήρησή του φρόντιζαν οι κάτοχοι γαιών γύρω από το φρούριο. Όταν τέλειωσαν οι εργασίες τους τελευταίους αιώνες της Βενετοκρατίας, το εγκατάλειψαν και ερειμώθηκε. Στο φρούριο υπήρχαν 6 κελύσεις, που μερικές απ' αυτές είχαν τοιχογραφίες. Το 1583, αναφέρεται στον Καστροφύλακα (Κ96), είχε 165 κατ.

Στη θέση του φρουρίου ήταν η αρχαία πόλη **Πριανός**, (βλ. Μ. GUARDUCCI, INSCRIPTIONES CRETICAE, VOL 1, σελ. 279) και στα οικοδομήματα του φρουρίου χρησιμοποιήθηκαν οικοδομικά υλικά της αρχαίας πόλης.

Σύμφωνα με τον Οργανισμό της προσωρινής Κρητικής Ηρακλείου το 1823 η **Διοίκηση Ηρακλείου** περιλάμβανε και το νομό Λασιθίου. Η επαρχία Βιάννου μετονομάστηκε Αρκαδίας. (βλ. Κ. Κριτοβουλιδη, Απομνημονεύματα κ.λπ. σ. 249). Το 1881 η Βιάννος υπάγεται στο νομό Λασιθίου, όπου εξακολουθεί να ανήκει μέχρι το 1934. Από τότε υπάγεται στο νομό Ηρακλείου.

Ολόκληρη η επαρχία είναι ορεινή. Παράγει κυρίως λάδι εκλεκτό. Τελευταία παράγει πρώιμα κηπευτικά και εκλεκτές μπανάνες στις παράλιες περιοχές.

ΣΤΕΡΓ. Γ. ΣΠΑΝΑΚΗΣ

Βιάννος Απάνω, η. Ωραία και γραφική κωμόπολη της ομώνυμης επαρχίας, στους νότιους πρόποδες της Δίκτης, σε καταρρυτή και κατάφυτη από ποικί-

λη βλάστηση κοιλάδα. Οι κάτοικοί της σήμερα είναι 1430 και το υψ. 560 μ. Κάτω απλώνεται ωραίος και γόνιμος κάμπος, που τον μισό σκεπάζει ένας πυκνόφυτος ελαιώνας, που παράγει το φημισμένο βιαννίτικο λάδι. Η κωμόπολη αποτελείται από τις συνοικίες **Σωρός, Πετρούνη, Πλάκα και Λουτράκι.**

Η Απάνω Βιάννος είναι 500 μέτρα ανατολικότερα από τη θέση που ήταν η αρχαία πόλη, ελληνικής περιόδου, **Βιαννός** ή **Βιεννα**, από την οποία πήρε το όνομα η σημερινή κωμόπολη. Οι κάτοικοί της αναφέρονται στις επιγραφές **Βιαννοί** ή **Βιέννιοι**. Σήμερα λέγονται **Βιαννίτες**. Λείψανα της αρχαίας πόλης σώζονται ελάχιστα. Τείχη, τάφοι και όστρακα. Σε δρόμο της κωμόπολης βρέθηκε ορθογώνιος χριστιανικός τάφος, με πυθμένα στρωμένο με τούβλα τρυπητά, για να τρέχουν τα υγρά του νεκρού. Σε μαρμάρινη πλάκα ήταν η επιγραφή: **Ενθάδε κείται Αναστάσιος.**

Η Βιεννα ήταν ανεξάρτητη και αυτόνομη πόλη, όπως αναφέρεται στις συνθήκες: **Έδοξε Βιεννίω τον κόσμον...** (βλ. Μ. GUARDUCCI, INSCRIPTIONES CRETICAE, VOL 1, σελ. 279). Είχε δική της νομίσματα, που στη μία όψη είχαν την κεφαλή της Αρτέμιδος ή Βιάννης και στην άλλη άνθος με τη λέξη **BIANI**. (βλ. J. SVORONOS, NOUMISMATIQUE DE LA CRETE ANCIENNE σελ. 42).

(Στο επόμενο τό τέλος)

ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΒΙΑΝΝΟΥ

Ο Σύλλογος Γυναικών Βιάννου πραγματοποίησε εκδρομή στο Βάι Σητείας. Πήραν μέρος πολλές γυναίκες και όλη η μέρα πέρασε με πολύ κέφι και χαρά. Τους ευχάμαστε σύντομα να πληροφορηθούμε κι άλλη τους εκδρομή, με ακόμη περισσότερη συμμετοχή και από άλλα χωριά, όπως και την οργάνωση άλλων εκδηλώσεων.

ΠΕΤΥΧΑΝ ΣΤΟ ΛΥΚΕΙΟ

Αγαπάκη Γ. Χρυσ. Γ., Αντωνάκη Ε. Ελένη Γ., Γ. Δοριάκη Α. Ειρ. Γ., Ζουμάκης Ι. Γεώργ. Γ., Καρποθάκη Τ. Σοφία Γ., Κενδριστάκη Α. Ελένη Γ.Τ., Κουτεντάκη Μ. Γεώργιος Γ., Κουφάκης Μ. Γεώργ. Γ., Μανδαλάκης Ι. Γεώργ. Γ., Παριουδάκης Σ. Σοφ. Γ., Μαυρογένη Ν. Αικατ. Γ., Μπισσοκάκης Γ. Στ. Γ., Μπουμπάκης Ν. Κων. Τ., Ξενικάκης Ι. Εμμ. Γ., Παζιμαδάκης Σ. Ερμαν. Τ., Παπαδογιάννη Γ. Χρυσ. Γ., Πετρόκη Ι. Μαρία Γ., Πετρόκης Ε. Εμμ. Γ., Ποντικάκης Ε. Άννα Γ., Σωμαράκη Ν. Μαρία Γ., Χαλκιαδάκης Σ. Εμμ. Γ.

Συνεπαρχιώτη,

Η πολιτιστική εκδήλωση που ετοιμάζεται στην επαρχία είναι εκδήλωση του συνόλου των συνεπαρχιωτών, είναι υπόθεση του συνόλου των Βιαννιτών και σαν τέτοια πρέπει να τη δούμε όλοι. Η εξασφάλιση της επιτυχίας τμηά όλους. Για την έκθεση στείλε ό,τι πού αντιπροσωπευτικό του τόπου μας έχεις.

Γνώρισε στην επιτροπή ονόματα οργανοπακτών, ζωγράφων και αγωνιστών έθνικων αγώνων. Στείλε φωτογραφίες τους, αν έχεις.

Στείλε ό,τι βιβλίο, περιοδικό ή έφημερίδα άναφέρεται στην επαρχία. Θα σου επιστραφεί μετά την έκθεση. Μπορείς να στείλεις και φωτοτυπία του κειμένου.

Η συμβολή του καθενός είναι έθελοντική. Άς προσφέρει ό,τι έχει, άς κάνει ό,τι μπορεί με δική του πρωτοβουλία. Μήν περιμένει να του το ζητήσουν. Ύποδειξε κάθε τι που μπορεί να διαφεύγει από την προσοχή των άλλων.